شهرآرا تأثیر اجرایی‌شدن تجارت آزاد ایران و اوراسیا بر صادرات خراسان رضوی را بررسی می‌کند

فرصت طلایی تجارت با اوراسیا

گزارش تحلیلی

خبرنگار
ملیحه فلاح

توافق‌نامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، پس از چندین دور مذاکره فشرده و بررسی‌های کارشناسی، از ۲۵اردیبهشت وارد مرحله اجرایی شد.

این توافق که نقطه عطفی در روابط اقتصادی ایران با کشورهای عضو این اتحادیه محسوب می‌شود، از مذاکرات اولیه در سال ۱۳۸۵ آغاز شد و درنهایت در سال ۱۳۹۷ با امضای موافقت‌نامه موقت در آستانه قزاقستان شکل رسمی به خود گرفت. این موافقت‌نامه موقت از ۵آبان ۱۳۹۸ اجرایی شد و زمینه‌ساز توافق جامع‌تر در سال‌های بعد شد.

نخستین گام همکاری اقتصادی ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۱۳۹۸ با امضای موافقت‌نامه تجارت ترجیحی آغاز شد. این اتحادیه متشکل از پنج کشور روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان است. در قالب این توافق، تعرفه‌های گمرکی برای حدود ۸۶۰قلم کالا کاهش یافت و همین امر موجب افزایش مبادلات تجاری بین طرفین شد.

پس از ارزیابی موفق اجرای این موافقت‌نامه، مذاکرات برای تبدیل آن به توافق تجارت آزاد از سال ۱۴۰۰ در دولت سیزدهم آغاز شد. در آبان ۱۴۰۲، دو طرف پس از چند دور مذاکره رسمی و نشست‌های فنی، توافق‌نامه نهایی تجارت آزاد را امضا کردند. با اجرای رسمی موافقت‌نامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تعرفه گمرکی حدود ۸۷درصد کالاهای مبادله‌ای میان ایران و پنج کشور عضو این اتحادیه به صفر رسید؛ تحولی که به باور مسئولان می‌تواند حجم تجارت دوجانبه را به حداقل ۱۰میلیارد دلار برساند.

اما این تحول چه تأثیری بر استان‌های مرزی و صادرات محور چون خراسان رضوی دارد؟

کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا شامل روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، بلاروس و ارمنستان است؛ مجموعه‌ای از کشورهای اوراسیایی که در همسایگی شمال و شمال شرقی ایران قرار دارند. از میان آن‌ها، قزاقستان و قرقیزستان از طریق مرز ترکمنستان و مرزهای استان خراسان رضوی (سرخس و لطف‌آباد) به ایران متصل می‌شوند و ارمنستان نیز از طریق مرز نوردوز در استان آذربایجان شرقی با ایران هم مرز است. روسیه و بلاروس مرز مستقیم زمینی با ایران ندارند، اما از مسیرهای ریلی، دریای خزر و مسیر ترانزیتی شمال-جنوب به بازار ایران و برعکس دسترسی دارند.

نزدیکی جغرافیایی این کشورها با ایران، به‌ویژه برای استان‌هایی مانند خراسان رضوی که در شرق کشور قرار دارند، یک مزیت راهبردی محسوب می‌شود. خراسان رضوی با داشتن مرز زمینی فعال با ترکمنستان و دسترسی به مسیرهای ریلی و جاده‌ای به آسیای میانه، می‌تواند نقش مهمی در افزایش مبادلات تجاری با اعضای اوراسیا ایفا کند؛ به‌ویژه در شرایطی که تعرفه‌ها صفر شده و انگیزه برای توسعه تجارت منطقه‌ای بیشتر ازگذشته است.

میزان صادرات از مرزهای خراسان رضوی به کشورهای اوراسیا

کشور	وزن (تن)	میلیارد تومان(حدود)	دلار
قرقیزستان	۴۲,۹۵۸	۴,۶۷۷	۹۲,۹۳۵,۶۹۷
قزاقستان	۴۰,۲۰۵	۲,۲۷۱	۴۳,۹۰۷,۵۴۱
بلاروس	۱,۱۰۰	۳۴	۵۱۱,۴۳۶
ارمنستان	۴,۱۰۲	۶۰۰	۱۱,۷۱۱,۲۴۴
روسیه	۱۵,۷۷۴	۱,۰۴۳	۲۱,۴۳۸,۶۳۴

اوراسیا، شریک تجاری رو به رشد استان

داده‌های صادراتی استان نشان می‌دهد که پنج کشور عضو اوراسیا درمجموع نزدیک به ۱۷۰میلیون دلار کالا از خراسان رضوی در سال گذشته وارد کرده‌اند. در این میان، قرقیزستان با حدود ۹۲میلیون دلار و قزاقستان با ۴۴میلیون دلار بیشترین سهم را داشته‌اند. دو کشوری که به دلیل ارتباط زمینی از طریق مرزهای شرقی و شمال شرقی استان (سرخس ولطف‌آباد) از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند.

نکته جالب توجه اینکه بیش از ۳۵درصد صادرات ایران به کشورهای قرقیزستان و قزاقستان از مرزهای خراسان رضوی انجام می‌شود.

درهای باز برای توسعه صادرات منطقه‌ای

با صفر شدن تعرفه‌ها، مزیت صادراتی خراسان رضوی نسبت به رقبای منطقه‌ای مانند ترکیه، پاکستان و حتی چین افزایش می‌یابد. این فرصت می‌تواند برای صادرکنندگان استان که با چالش‌هایی چون افزایش هزینه حمل ونقل و محدودیت در دسترسی به بازارهای جهانی مواجه‌اند، یک مسیر تازه وکم هزینه‌تر فراهم کند.

کارشناسان معتقدند حالا زمان آن است که زیرساخت‌های صادراتی استان تقویت شود؛ از جمله توسعه و تسهیل خطوط ریلی در مرز سرخس و روندهای گمرکی در لطف‌آباد و باجگیران. همچنین ایجاد دفاتر تجاری اوراسیا در مشهد می‌تواند ارتباط صادرکنندگان استان با خریداران این کشورها را سرعت ببخشد.

ازسوی دیگر شناسایی و معرفی کالاهای مستعد صادرات از جمله زعفران، دارو، مواد غذایی و مصالح ساختمانی به بازارهای اوراسیا، ظرفیت تازه‌ای برای تنوع بخشی به بازارهای صادراتی ایجاد خواهد کرد. استفاده فعالانه از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی استان و جذب سرمایه‌گذاران منطقه نیز می‌تواند به تقویت جایگاه خراسان رضوی در نقشه تجارت منطقه‌ای کمک کند.

حذف تعرفه‌های تجاری باکشورهای اوراسیا می‌تواند یک نقطه عطف برای توسعه صادرات خراسان رضوی باشد. این مزیت رقابتی، اگر با برنامه‌ریزی دقیق و پشتیبانی زیرساختی همراه شود، نه تنها تراز تجاری استان را بهبود می‌بخشد، بلکه جایگاه مشهد را به عنوان دروازه شرقی تجارت ایران تقویت خواهد کرد.

اکتشاف گوهرسنگ‌ها در ۱۵معدن سنگ‌های قیمتی استان، افزایش می‌یابد

مانع‌زدایی از مسیر گوهرسنگ‌ها

سیاست‌گذاری برای تربیت | گزارش دوازدهم

گزارش خبری

خبرنگار
سیدمحسن موسوی‌زاده

سیدابومحمدهاشمی، مجری طرح توسعه هنرصنعت گوهرسنگ‌ها، در حاشیه هجدهمین نمایشگاه ظرفیت‌های گردشگری و صنایع دستی در نمایشگاه بین‌المللی مشهد از ایجاد نخستین شورای راهبردی توسعه هنر صنعت گوهرسنگ‌ها ذیل شورای مرکزی در «ایمیدرو» با مسئولیت مجتمع سنگان در خراسان رضوی خبر داد. مجری طرح توسعه صنعت گوهرسنگ، گردش مالی مجموع گوهرسنگ‌ها، فلزات گران‌بها و الماس در دنیا را حدود ۱۲۰۰میلیارد دلار در سال ذکر کرد و گفت که سهم ایران در این صنعت، بسیار ناچیز است. در حال حاضر سهم ایران از بازار جهانی گوهرسنگ‌ها حدود ۰.۰۱درصد است و هدف‌گذاری شده که تا پایان سال ۱۴۱۰ به ۲درصد افزایش یابد. آمارها نشان می‌دهد که سالانه ۹تن نگین عقیق و ۴.۵ تا ۶تن نگین فیروزه در خراسان رضوی تولید می‌شود. همچنین ۲۸.۶درصد طلای کشور در مشهد مصرف می‌شود و کالاهای سوغاتی مانند نگین، انگشتر و جواهرات، مزیت اصلی خراسان به شمار می‌روند. مشهد در زمینه طراحی جواهرات پیشرو بوده و بیش از هزار و ۵۰۰طراح جواهرات در این شهر تربیت شده‌اند. به گفته فعالان اقتصادی، برخی سنگ‌های قیمتی مانند عقیق و فیروزه در میان زائران از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند و این موضوع یک فرصت اقتصادی ارزشمند به شمار می‌آید. از طرفی، با توجه به ورود سالانه بیش از ۳۵میلیون زائر داخلی و خارجی به مشهد، این شهر ظرفیت آن را دارد که به یک قطب تجاری در زمینه گوهرسنگ‌ها تبدیل شود.

بازار ۴۰۰میلیون نفری برای گوهرسنگ‌ها

غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی، بیان می‌کند که از ۲۵اردیبهشت طرح ویژه‌ای برای تولید و صادرات متمرکز بر انگشتر و گوهرسنگ‌ها آغاز شده است. مظفری توضیح می‌دهد که در بخش‌هایی از خراسان‌رضوی، خراسان جنوبی و حتی افغانستان، معادن با ارزشی وجود دارد که محصولات استخراج شده از آن‌ها به صورت ماده خام به کشورهای شرق آسیا صادر می‌شود. همچنین مظفری اشاره می‌کند که با آغاز اجرای پیمان نامه تجاری اوراسیا و تعرفه صفر صادراتی، محصولات فراوری شده به بازار ۴۰۰میلیون نفری پنج کشور شمالی خواهند رسید. این طرح به دنبال افزایش ارزش افزوده و تقویت صادرات در صنایع دستی استان است.

ضرورت ایجاد شهرک گوهرسنگ در استان

رئیس خانه معدن خراسان رضوی درگفت‌وگو با شهرآرا بیان می‌کند: با وجود اینکه خراسان رضوی، یکی از پیشگامان ذخایر فیروزه و سنگ‌های نیمه قیمتی درکشور است، هنوز سهم ما از بازار گوهرسنگ‌های ایران و جهان بسیار کم است.

غلامرضا نازپرور بیان می‌کند: در حال حاضر نیاز به توجه ویژه به اکتشافات جدید و توسعه مشاغل مرتبط با تراش و فراوری گوهرسنگ‌ها وجود دارد تا این صنعت بتواند رشد بیشتری داشته باشد.

وی ادامه می‌دهد: اگر کارهای بیشتری در این حوزه انجام شود، می‌توانیم به دستاوردهای بیشتری در زمینه تراش، طراحی و صادرات دست یابیم. نازپرور بر اهمیت ایجاد یک شهرک گوهرسنگ در خراسان رضوی تأکید می‌کند و می‌گوید: با توجه به وضعیت استان و جذابیت‌های گردشگری آن، ایجاد یک شهرک گوهرسنگ می‌تواند مشهد را به قطب نمایشگاهی و تجاری برای صنعت گوهرسنگ‌ها تبدیل کند. نازپرور توضیح می‌دهد: تایلند یک سیستم نمایشگاهی بسیار خوب برای گوهرسنگ‌ها ایجاد کرده است که با قطاری می‌توان گردشگران را به نمایشگاه‌های مختلف آن برد و مراحل تراش و طراحی را به آن‌ها نشان داد. این مدل می‌تواند به خوبی در خراسان رضوی نیز اجرا شود. نازپرور بیان می‌کند: اگرچه مشکلاتی مانند پراکندگی فعالیت‌ها و نبود انسجام میان فعالان این صنعت وجود دارد، با حمایت‌های دولتی و همکاری‌های بین‌المللی، می‌توان به رشد و توسعه این صنعت امیدوار بود. وی تأکید می‌کند: درصورت رفع این مشکلات و همکاری بیشتر میان فعالان صنعت، خراسان رضوی می‌تواند جایگاه ویژه‌ای در بازار گوهرسنگ‌های ایران و جهان پیدا کند.

رئیس خانه معدن خراسان رضوی تأکید می‌کند: مدیریت حوزه گوهرسنگ‌ها باید از شناسایی تا استخراج، حمل، ساخت، تراش و صادرات در قالب یک زنجیره تعریف شود و سندی جامع برای آن تدوین گردد تا خروجی مفیدی داشته باشد. اگر این چرخه، به بازار جهانی متصل شود، قطعا مسیر توسعه صادرات هموارتر خواهد شد. باید کاری کنیم که دنیا ما را با برند خودمان بشناسد.

توسعه اکتشاف معادن سنگ‌های قیمتی

علی رسولیان، مجری طرح اکتشاف گوهرسنگ‌ها در استان‌های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی هم با بیان اینکه این صنعت اشتغال زایی بالایی دارد، بیان می‌کند: درحال حاضر، دو هزار کارگاه نقره سازی و سیصد کارگاه طلاسازی در استان خراسان رضوی فعال هستند و تنها در بخش تولید طلا، نقره و جواهر، این استان ظرفیت اشتغال برای ۱۶هزار نفر را داراست. مدیرعامل مجتمع سنگان بیان می‌کند: دبیرخانه شورای راهبردی توسعه هنر-صنعت گوهرسنگ‌های خراسان رضوی بر توسعه اکتشاف، آموزش و تأمین مالی در محدوده پانزده معدن سنگ‌های قیمتی تمرکز دارد تا گامی مؤثر در راستای توسعه مناطق محروم و ایجاد فرصت‌های شغلی برداشته شود. او همچنین اظهار امیدواری می‌کند که با راه‌اندازی مرکز حراج سنگ‌های قیمتی در شرق کشور، زمینه مناسبی برای عرضه تمامی فعالیت‌های مرتبط با حوزه گوهرسنگ‌ها برای فعالان این صنعت فراهم شود.

مروری بر جایگاه کشورها در تجارت گوهرسنگ‌ها

برزیل
سهم بازار: **حدود ۱۰درصد ازبازارجهانی**
برزیل یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی است. این کشور به‌ویژه برای تولید آمیتیست، توپازوکوارتز شناخته شده است وصادرات گوهرسنگ‌ها بخش مهمی از اقتصاد این صنعت را تشکیل می‌دهد.

ماداگاسکار
سهم بازار: **حدود ۵درصد ازبازارجهانی**
ماداگاسکار یکی از مهم‌ترین منابع استخراج سنگ‌های قیمتی مانند یاقوت کبود، یاقوت قرمز و الکساندریت است. این کشور به دلیل کیفیت بالای سنگ‌های خود سهم درخور توجهی از بازار جهانی را در اختیار دارد.

تایلند
سهم بازار: **حدود ۵درصد ازبازارجهانی**
تایلند به‌ویژه در زمینه برش و تجارت سنگ‌های قیمتی فعال است. این کشور به‌عنوان یکی از مراکز اصلی تجارت و فراوری سنگ‌های قیمتی در آسیا و جهان شناخته می‌شود.

آفریقای جنوبی
سهم بازار: **حدود ۵درصد ازبازارجهانی**
آفریقای جنوبی یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان الماس در جهان است. این کشور همچنین سهم مهمی در بازار الماس‌های لوکس و جواهرات دارد.

هند
سهم بازار: **حدود ۲۰درصد ازبازارجهانی**
هند بزرگ‌ترین مرکز تراش و صیقل الماس در جهان است و از هر ۱۰الماس صیقل داده شده در سطح جهان، ۹الماس را به خود اختصاص داده است.

نشست

ارائه تخفیف در خدمات نمایشگاهی به واحدهای تولیدی مشهدی

پنجمین جلسه کارگروه سرمایه‌گذاری برای تولید با حضور اعضای شورای اسلامی شهر مشهد و نمایندگان تشکل‌های بخش خصوصی و مدیران دستگاه‌های اجرایی دولتی و شهرداری مشهد برگزار شد.

به‌گزارش شهرآرانیوز، مجید دبیریان، رئیس کمیسیون اقتصادی و سرمایه‌گذاری شورای اسلامی شهر مشهد، از مصوبه کارگروه سرمایه‌گذاری برای تولید در حمایت از بخش‌های تولیدی خبر داد وگفت: در پنجمین جلسه کارگروه، با پیشنهاد انجمن مدیران صنایع مبنی بر ارائه تخفیف در ارائه خدمات نمایشگاه بین‌المللی مشهد به واحدهای تولیدی با معرفی واحدهای تولیدی از سوی تشکل‌های بخش خصوصی موافقت شد و به تصویب کارگروه رسید. این مصوبه در قالب نامه رسمی به شهرداری مشهد ارجاع خواهد شد و در بسته جامع سرمایه‌گذاری برای تولید نیز مدنظر قرار خواهد گرفت.

وی افزود: همچنین در این جلسه مقرر شد که معاونت اقتصادی بسته پیشنهادی مشخصی را درخصوص اصلاح عوارض ورود به محدوده شهری آماده کنند.

دبیریان تصریح کرد: در این جلسه مقرر شد که اتاق اصناف مشهد با همکاری انجمن مدیران صنایع و اتاق بازرگانی، بسته پیشنهادی مشخصی را برای رسیدگی به وضعیت صنایع محور غرب مشهد و اصناف مستقر در خین عرب درخصوص عوارض ورود به محدوده آماده کنند.

بسته پیشنهادی برای ساختمان‌های گروه «دال»

در پنجمین جلسه کارگروه سرمایه‌گذاری برای تولید، باری دیگر موضوع محوری جلسه بحث وگفت‌وگو درباره راهکارهای رونق بخشی به سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و ساخت وساز بود. کاهش پروانه‌های صادرشده درگروه ساختمانی «دال» در سال ۱۴۰۳ و انعکاس این افت چشمگیر درگزارش معاونت اقتصادی، مدنظر اعضای کارگروه قرار گرفت.

به‌گفته تقی زاده، نماینده معاونت اقتصادی شهرداری مشهد در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ کاهش ۶۰درصدی در صدور پروانه‌های ساختمانی بزرگ مقیاس یاگروه دال در مشهد اتفاق افتاده است.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه ساخت یک پروژه ساختمانی بزرگ مقیاس موجب ایجاد اشتغال مستقیم برای ۱۵۰نفر و اشتغال غیرمستقیم برای ۱۵۰۰نفر می‌شود، گفت: یک پروژه گروه دال در منطقه‌ای با نرخ متوسط مثل منطقه الهیه مشهد، موجب درآمد ۲۰۰میلیارد تومانی برای شهرداری مشهد، درآمد ۱۲۵میلیارد تومانی برای اداره مالیات و درآمد ۵۴میلیارد تومانی برای تأمین اجتماعی خواهد شد.

وی با اشاره به اهمیت پروژه‌های ساختمانی گروه دال گفت: امسال بسته پیشنهاد مشخصی برای ارائه تخفیفات و محاسبه نرخ عوارض پروانه گروه ساختمانی دال بر حسب نرخ سال ۱۴۰۳ و ایجاد کارگروهی برای مانع زدایی و تسهیل این پروژه‌ها آماده کرده‌ایم.

روی خط اقتصاد

بازار حبوبات به آرامش رسید؟

ایسنا| رئیس اتحادیه صنف عمده فروشان مواد غذایی مشهد گفت: اگرچه در روزهای پایانی سال گذشته، شاهد افزایش قیمت حبوبات بودیم اما در یک ماه اخیر قیمت حبوبات بین ۱۰ تا ۲۰درصد کاهش یافته و بازار حبوبات به آرامش رسیده است.

سیدحسینعلی شرف زاده با اشاره به اینکه هم اکنون عرضه حبوبات بیش از تقاضاست و پاسخگوی مصرف مردم و نیاز آن‌ها هستیم، گفت: در صورت افزایش تولید و ثبات نرخ ارز، امکان کاهش قیمت حبوبات وجود دارد؛ این درحالی است که اکنون نسبت به روزهای پایان سال گذشته، آرامش در بازار حبوبات حاکم است و امیدواریم این آرامش ادامه داشته باشد.

مفقودی
برگ سبز خودرو و سواری جک هایچ یکرنگ مشکی متالیک به شماره موتور HFC4GC15D3618982 و شماره شاسی NAJSU7626F9118788 و شماره پلاک 596ن96 ایران 74 به نام فهیمه بستام مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی دعوت سهامداران شرکت آزمون گستر بارتاوا (سهامی خاص)
ثبت شده به شماره ۶۶۹۹۴ و شناسه ملی ۱۴۰۰۸۶۵۸۳۳۰ جهت تشکیل مجمع عمومی عادی سالیانه
بدین‌وسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۷ ساعت ۸ صبح با دستور جلسه انتخاب اعضای هیئت مدیره و تعیین سمت مدیران و تعیین دارندگان حق امضا، و انتخاب روزنامه کثیرالانتشار و انتخاب بازرسان و تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی که به آدرس مشهد بلوار شاهد، شاهد ۲۶، پلاک ۴۴ طبقه همکف با کدپستی ۹۱۸۶۷۵۸۳۱۱ با تلفن ۰۹۱۵۵۰۹۸۲۷۳ تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید.
هیئت مدیره شرکت

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت سیمایاران شرق (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۱۱۰۰۹ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۳۶۷۲۰۷
بدینوسیله از کلیه اعضای سهامدار محترم
شرکت سیمایاران شرق دعوت می شود راس ساعت ۹ صبح روز یک شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۱ در جلسه مجمع عادی سالیانه که در محل مسجد رضوان صداوسیمای مشهد برگزار می شود، اصالتا یا وکالتا (حداکثر دو عضو)، حضور بهم رسانند.
دستور جلسه:
۱ - گزارش هیئت مدیره و بازرس
۲ - تصویب صورتهای مالی
۳- انتخاب هیئت مدیره و بازرسان
هیئت مدیره شرکت سیمایاران